

అర్జునుని ఎన్నో విధాల ఆలోచనలు రాజాన్ని కమ్ముకున్నై ఇంతవరకూ జీవితం స్వచ్ఛంగా, చీకా చింత లేకుండానే గడిచింది తన ఇష్టంవచ్చినప్పుడు లేవడం, ఏదో తీరుబడి వుంటే కథలు వ్రాసుకోవడంతోటి గడిపినట్లే కాదు సాయంత్రాలు ఈ పచ్చిక వైరుల్లో, స్నేహితుల్లో గడిచిపోయేది

ఇకముందు ఇదే కేవల ప్రశ్న అయి కూర్చుంది ఆర్జునుని ఆలోచించేడు నిర్ణయం లేక బాధపడడాడు కూడాను స్నేహితులు అంతా అన్నారు "జీవితంలో పెళ్ళి చేసుకోవాలి" అని అల్లా వుండాలనే అనిపించింది ఆ వుద్దేశాన్ని చాలాకాలం పాటించేడు అయినా అది చెదరకుండా వుండలేకపోయింది

ఆర్జునుని కాబోలు వాళ్ళ అమ్మ అంది "కస్తూరి వారి అమ్మాయిని చూడండి రమ్మ న్నారు రేపు పంచమి ఆదివారం బావుందిట మాధవశర్మ బాబాయి వాళ్ళ వూరునుండి కాకి నాడ వస్తానన్నాడు ఇద్దరు కలిసివెళ్లి చూచి రండి" అంది

ఓ విధమైన అవివాహిత జీవితం ఆమాటల్ని తిరగబడింది ఎదురు చూసింది ఇదివరకల్లా చూచినట్లుల్ని త్రోసివేచివెళ్ళడం ఓ నిర్ణయం క్రిందనే పెట్టుకొని వెళ్ళకు వచ్చాడు ఇప్పుడు

తన భావాన్ని తల్లి పసికట్టినట్టే తల్లి అందుకుంది "సంపన్నులు, గౌరవనీయులు" ఏవో ఏవో చెప్పింది మాధవశర్మ బాబాయిమీద కోపం వచ్చింది ఉన్నవూళ్ళో వుండక పెళ్ళి సంబంధాల్ని కుదిర్చే ఉద్యోగం ఓటి సంపాదించి, తనకికూడా సోలీ గూడును అల్లుతున్నాడని

జట్కా ఎక్కి వేసుకు వెళ్ళుతుంటేనే, ఏదో నాయనా ప్రభయోగపడి దాటింది త్వరగా ఎవరో ఒక్కో వదురుకుని, పెళ్ళి చేసుకో నీకడవునా, నాలుక్కాయలు కాస్త చూడాలి వుంది" అంది గుగంతో

అతనికి జాలి తొణికింది 'అల్లాగో అమ్మా! అందామో కున్నాడు ఆవిణ్ణి చూస్తేనే చాలు హృదయం బాధ పడుతుంది తన జీవితంలో అంత కంటే దైవం లేనేలేదు ఆమక్కల్లోని మాగనం వూచింది

అమ్మ! ఆవిడా తన్నినరించి బాధపడుతోంది, దుఃఖిస్తోంది! అంటే ఓర్పుకోలేక పోయేడ

అమ్మ! అంతవరకు, తన పాతికవత్సరాల పైబడిన జీవితంలోన, తన భావి, బాగోసులు, ఆర్జునుని, ఉన్నతకోసం త్యాగం చేసింది ఇంకా చేస్తూనే వుంది, చేస్తుందికూడా భావిలో "ఇంకా ఎన్నాళ్ళు చేయించుకుంటావో?" అనే సత్యదూరాలు స్మృతికి వచ్చినప్పుడు, తనే బాధ పడవలసి వస్తోంది

కాని ఒక్కటే పట్టుకుంది తనకి అశాంతి తెచ్చిపెడుతోంది 'రేపు ఆ కట్టుకున్న అమ్మాయి వస్తే - తను దూరం మరంతదూరంగా తల్లి ఆదరణ, ప్రేమ, వాత్సల్యం అయిపోతానేమో' అని బాధపడడాడు ఈ భావనకు ఎవరు అర్థం చెప్పి భాష్యం చెయ్యగలరు?

అంతవరకూ, తన ఉదయం ఆలస్యంగా లేచినా, బడకంగా వున్నా, పరిగ్గా కబుర్లు చెప్పక పోయినా, ఆరాటపడిపోయే అమ్మకి దూరం అయిపోతానేమో అన్న బెంగే ఆ నూత్న జీవిత వచ్చి, ఈ రెండు జీవితాల్లోని సరస్వతీ ఝురుల్ని, దూర తీరాలు, సమానాంతరాలుగా చేసుండేమా?

అయినా, తన తల్లి మరడు, మారలేదు పాతిక సంవత్సరాలనుండి పెంచుకున్న అమర భావాన్ని ప్రేమ చెయ్యలేదనే అనకున్నాడు, వచ్చిరాని మాటల్ని లోపల్లోపలే పెట్టుకుని ఆ జనవరి నాల్గో తారీఖున ఆ కస్తూరి వారి అమ్మాయిని ఉద్యోహం చేసుకున్నాడు

తన తల్లి మరసేపోయింది పొట్టిగా, ఎర్రగా, గుండ్రంగా, తేనెరంగు కళ్ళు, మధ్యపాసిడితో వున్న సుందర్ని చూచి 'మా కోడలు' అని బహుశా ఓ లక్షనాడు, చెప్పినవాళ్ళకే చెప్పిందేమో! ఆవిడ సంపాదనలో కళ్ళు తుడుచుకోవడం చూచి, ఓ విధంగా గర్వపడ్డాడు తనకు తప్పే నిచ్చింది, తల్లి సంతోషపడిందికదా అని ఆ మొదటి రోజులు తన అనుకున్న, కటుకున్న ఆనమానాల్ని కూడా పునాదులు లేనట్టే

కథానిక

“ఆంధ్ర హిని”

శ్రీ కందుకూరి లింగరాజు

కన్పించేయి మానవదౌర్బల్యంకు నవుకునే సిగ్గు పడ్డాడు

రెండు నెలలు దాటింతర్వాతనే కాపురాన్ని వచ్చింది సుందరి ఆ సాయంత్రం ఇంట్లో కాలు పెడుతున్న సుందర్ని చూస్తే తుణికిం వెనుక తను, భయపడిన సన్నివేశాలు ఒస్తాయేమో అని తట్టింది తన ఊహలకి తావు లేదని ఆ సాత్వికం, అందంలో ఓడుతున్న శాంతతా చెప్పింది తను ఉలిక్కిపడ్డాడు

ఆ వారం రోజుల్లోనూ సుందర్ని వెయ్యి కిళ్ళతో భావన చేసేడు తన తల్లిలో ఏమైనా పరివర్తన వస్తోందేమో అని పరిశీలన చేస్తునే వున్నాడు తన వూహలే అని ఆత్మలు గోత్రతుతుంటే తల తీసుకున్నట్టే అయ్యింది అయినా

ఇప్పుడు ఈ సీటిలో జీవితం మారింది ఇది వరకల్లా, తన తల్లి ఆక్రమించుకున్న దినచర్యల్లో సుందరి వైచెయ్యి అయింది—తనను శేషం, కాఫీ ఇయ్యడం, భోజనం వడించడం ఇత్యాదుల్లో ఈ నూత్న మార్పు హృదయాన్ని ఆనందం కల్గజేస్తూనే వుంది అమరత్యం తీసుకుంటూనే వుంది కొన్ని క్షణాల్లో మాత్రం ఇది వరకు ఈ పనులన్నీ "మీ అమ్మ చేసేదోయ్! ఇప్పుడు ఆమె నీదగ్గరనుండి, సుందరిమూలాన్ని దూరం అయ్యింది చూచేవా?" ఈ తలంపు

శరీరాన్ని ఉడికించేది సుందరిమీద కోపం తెప్పించేది అయినా తను ఏమీ చెయ్యలేని పరిస్థితిలో పడిపోయేడు ఒక్కటి మాత్రం ప్రతిక్షణంలోనూ నుంచునేది తన తల్లి తనకి దూరం అయిపోయింది ఇది వరకు ఏచిన్న విషయం అయినా తల్లితో చెప్పేవాడు తన సవర్యల్లో తలి పూర్ణంగా ఆక్రమించుకుంది ఇప్పుడు సుందరి ఆక్రమించుకుండుకు వుచ్చులు పన్నుతోంది, పన్నింది ఈ తెలియని ఆవేదన సుందరిమీద కోపం తెప్పిస్తోంది "వాళ్ళింటికి పంపేస్తే, కొన్ని నెలల వరకు, కనీసం తనకు ఉద్యోగం అయ్యేవరకూ కూడా తీసుకురాకుండా వుంటే" ఇల్లాంటి ఆలోచనలు తట్టేయి

పంపించెయ్యాలి! తన తల్లిని తనదిగా చేసేసుకోవాలి! కేలండురుకాగితం చూచేడు కొత్తగా వెళ్లి కూతుళ్ళు నో చు కు నే నో ములు ఏమైన కొద్దిరోజుల్లో వున్నాయేమో అని కనిపించలేదు సిద్ధాంతిని గరిగా తిట్టుకున్నాడు తన సబిత ఎందుకూ పనికిరాని సపుంసకుడిలా కూర్చోపెట్టింది సిగ్గు, కడుపులో బాధ, గుండెల్ని ఎలిమియేసింది

మర్నాడు పొద్దుటే 'అమ్మా' అనిపిల్చేడు ఆవిడా 'ఎందుకురా' అని భయంతోనే అని "మీ ఆవిడ వేళ్ళిళ్ళు తొరికింది వెళ్ళూ" అంటే! శిశ్యగదిదగ్గరకి నడచి వెళ్ళేటప్పటికి కళ్ళు ముట్ట నీళ్ళు తిరిగేయి దుఃఖం వచ్చింది సబ్బుబిళ్ళ తువ్వలు వుచ్చుకుని నుంచున్న సుందరి మీద పలమాలిన కోపం వచ్చింది "మహమ్మద్!" అందా మనకున్నాడు లోనున్న ఆత్మలు తిరగబడ్డాయి తల వంచుకునే నీళ్ళు పోసుకున్నాడు ఒళ్ళు తుడుచుకున్నప్పుడు, తనకి ఎక్కడినుండో వచ్చి సమస్తం, ఆ జన్మాంతరం ఇచ్చెయ్యడాన్ని సంసిద్ధ అయ్యిందే, ఆ వెకంటే

'ఏమైనా తల్లిని దూరం చేసింది' అన్న భావం వదలటం లేదు జీవితంలో 'ఎల్లా, తల్లి, భార్యల మధ్య గడపాలి' అన్నదే సమస్త అయ్యింది. ఇదే కాబోలు ప్రతివాడినీ బాధపెట్టే ఆందోళన అనకున్నాడు

రోజులు గడుస్తున్నాయి తన విషయంలో తల్లి చెయ్యరాని అన్యాయం చేసినట్టే వుంది! 'అంతా సుందరికి నేను ఇచ్చేసేను' అన్నట్టే ప్రవర్తించింది ఆఖరుకు మాట్లాడానికైనా తీరుబడి లేనట్టే తిరుగుతోంది తను ప్రయత్నించినా విఫలమయ్యే సంగతి క్రింద తయారైంది 'ఎవర్ని అర్థం చేసుకోలేక ఈ విధంగా తను ఎందుకు అడకతెరలో ఒక్కలా తయారు

అయ్యోదో! అని బాధ కల్గింది

ఆర్జునుని కాబోలు అత్రగాగు ఉత్తరం వ్రాసింది—సుందరి ఓసారి పంపమని ఉత్తరం చదవుతుంటే, ఓ విధంగా తనకి వల్లెవాటు తీసి నట్టే అయ్యింది ఓవిధమైన శోలికపడకే అయ్యింది సుందరిలో అన్నాడు—మీ 'అమ్మ' గారు నిన్ను పంపమని వ్రాసేరని

ఓసారి ఏర్పడ్డ అలవాట్లలోని వియోగంకు బాధపడిట్టగా చూచి 'అత్తగారిని అడగండి ఆమె వెళ్ళమంటే వెళ్ళతాను' అంది ఒక్కసారిగా ఆశ్చర్యంలో నోరు తెరిచేటట్టే అయ్యింది ఆ జవాబు సుందరి ఆ విధంగా చెబుతుంది తను ఎప్పుడూ ఊహించనే లేదు ఇప్పుడు ఈ నూత్ని నియంతృత్వ అలవాటులు విప్పుం కల్గుతుండేమో అన్న భావనలోనే 'నే' వెళ్ళమనా అమ్మకి పని పాటూ లేదు అర్జునుని రమ్మంటుంది! అంటుండేమో అనుకున్నాడు

వైగా అత్తగారిని తన భర్త దగ్గరనుండి ఎంత దూరంగా ఉంచితే అంత తన భావికోసం మంచిదని అనుకుని, దివాణం చెలాయినూ, ఆఖర్కు ఆమెను మాట్లాడానికి అయినా భయపడేటట్లు చేసిన సంసిద్ధతన, సుందరి ఆ విధంగా భగ్గు పరుస్తూ దవకోలేదు తన ప్రపంచకంలో ఈ సమాక్షుకు ఆధారాలు కల్గనూ లేదు ఈ ప్రేమ ప్రవృత్తులను ఎల్లా అర్థం చేసుకోవాలో కూడా బోధపడటం లేదు

అత్తగారంటే ఇంత భయభక్తులు, అణకువ గౌరవం కలిగియుండి తన తల్లి అంత దూరం అవడాన్ని సుందరి ఏ విధంగా కారణభూతు రాలో అవగాహన అవలేదు

ఉత్తరం చేతో పట్టుకుని పెరుగు చిలుకు తున్న అమ్మతో చెప్పేడు "అయ్యో! ఆవిడ అంతగా వ్రాయాలా క్రొత్త పాపం! వాళ్ళమ్మని చూడా లని బెంగ పెట్టుకుండేమో వెళ్ళి దిగ విడిచిరా" అంది

ఈ సమాధానాన్ని, ఆవిడనిండుకుండతనం అర్థం కాలేదు తెల్లబోయేడు అన్న సమస్తలే అవుతున్నాయి సమస్తలు అర్థం కాని సన్నివేశాలు అంతులేని సమాధానాలు

'బహుశా వెళ్ళి లక్క పట్టుచు వీర ఓటి కొనుక్కురా రవికల ఎడ్డ వాళ్ళ మంగమ్మ కుట్టించుకుంది, అల్లాటిది తీసుకురా. భూషణంతో చెప్ప, ఓ పాతిక కొబ్బరికాయలు తీసుకురమ్మని, ఆ వరసలో ఎన్నో చెప్పింది

ఆ ఆదివారం వాళ్ళన్నయ్యే వచ్చేడు బండి ఎక్కించే పంపించేకేడు సుందరి వెళ్ళి పోయింది బహుశా ఓ నెల్లాళ్ళవరకూ తిను ఆమెను చూడనే చూడడు

ఆ రాత్రి ఇల్లు బావురుమున్నట్టే అయ్యింది. ఏదో భూస్వతి లోపం! అలా వాటల్ని బలివీరం మీద నరికినట్టే కన్పించింది.

అన్నం వడ్డిస్తున్నప్పుడు అమ్మ అంది 'సుందరి బుదిమంతురాలు పని పాటలు తెలుసు ఎంత వినయం! ఆ మాటలు రాజాన్ని చాలా ఇరుకులో కూర్చోపెట్టేయి సంయుక్త అందలేదు అడుగుదా మనకున్నాడు చెప్పేద్దామని నోటి చివరగరకూ వచ్చింది 'సుందరి నిన్నూ నన్నూ దూరం చేసిన మహమ్మద్రి కాదా?' అని అయినా గుండెలు నిలకడ అవటం లేదు

"ఇంతా బావురుమని పోయింది లక్ష్మీలా తిరిగేది, ఎప్పుడు నవ్వుతూనూ నన్ను ఒక్క పని చెయ్యనిచ్చేది కాదు"

మంగలంలోని పేలాపగింజ అయ్యేడు భావనలోని శక్తులు ఎదురుతిరిగేయి భరించలేని బాధ ఆ వేదన ఒక్కమ్మడి ఎదురు తిరిగేయి

"అల్లాగా!" నోటమ్మలు విషంలోనే మాటలు వచ్చేయి. అమ్మ నవ్వింది, అందులోని అఖాతాలు, ఆందోళన, ద్వేషం అర్థం అయిపోతే గుండెలో బాకు పొడిచినట్టే అయ్యింది రాజాకి "వెరివాడా! 'నిన్నూ, నన్నూ దూరం

చెయ్యడానికి వచ్చింది! అని అనుకుని బాధపడుతున్నావు కాదా? నేను మాట్లాడనే లేదు, ఇదివరకటిలా ఉండలేదని లోపల్లోపలే బాధ పడుతున్నావు కాదా?" అంది

ఇప్పుడే తనకి జ్ఞానోదయం అయినట్టే వుంది. తన అమ్మను ఇన్నాళ్ళు అర్థం చేసుకోలేకనే పోయేడు ఎవరో చెప్పిన వాక్యాలు జ్ఞాపకం వచ్చేయి 'జీవితంలో ఒక్క ప్రేమిని అర్థం చేసుకుని మరణిస్తే చాలు' అన్నది

'చాలా వెరిగా తయారయ్యేవు ఈనాడు నా జీవితంలో, సవ్యూ, కోడలూ ఈ ఇంట్లో తిరుగుతూ, అధికారం చెలాయినూ వుండవలచూడంకంటే నాకు జీవితంలో ఇంకాక కోర్కె ఏ ముంది? మీ ఇద్దరకే కాదా నాకు రెండు కళ్ళూనూ ఈనాడు, నా కోడలు నా తర్వాత నా హుండా ఆక్రమించుకొనేటటు చూడంకంటే నాకు ఆనందం ఏ ముంది?"

గీతకి భాష్యం చెప్పతోందా? తను వింటున్నాడా? "అయితే నవ్వు సుందర్ని ద్వేషించటం లేదా?" అనగలేడు

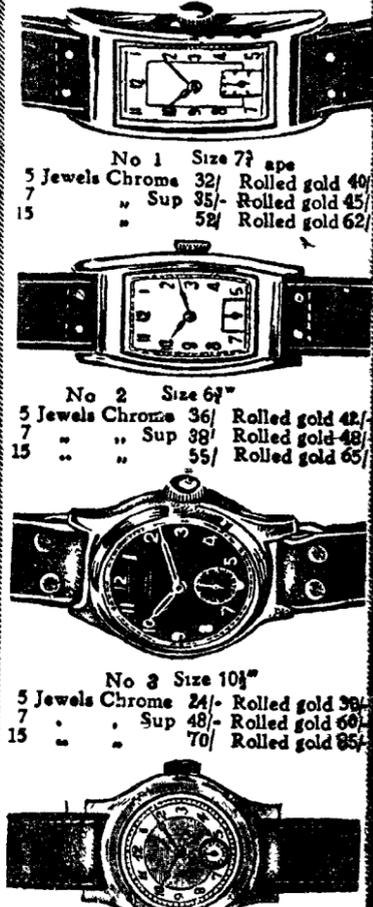
"ద్వేషించడమా!" ఆశ్చర్యంతో నవ్వింది. "నీకు అర్థం కాని విషయాలు వుంటాయి. సుందర్ని నేను ప్రేమించినట్టుగా ఎవరూ, ప్రేమించలేకమా మనింటికి లక్ష్మీరా, ఆ పిల్ల! నవ్వు ఏ అదృష్టం చేసుకున్నావో కాని "

ఆ మాటలు వింటుంటే కళ్ళు ముట్ట, అమ్మ మీద కల్గిన ఆరాగనలో నీళ్ళు తిరిగేయి. చెయ్యోత్తి నమస్కరించాలని ఆత్మ తోసింది. నెమ్మదిగా తువ్వలుతోనే ముక్కు తుడుచుకుని, దొడ్డికి వెళ్ళేడు

ఆనందం కల్గుతోంది తన భావాన ఈ అంతర్వాహినీ సరస్వతీ ఝురుల్లో తుంపురుల్లా తెగి పోయింది 'అమ్మా, సుందరి! ఒక్కటే' తనే ఓడిపోయేడు అనుకున్నాడు

సుందరికి ఉత్తరం వ్రాసేడు—'అమ్మ, నవ్వు వెళ్ళిపోయినందుకు బెంగ పెట్టుకుండని ' సరస్వతీనదిని చూచినట్టే అయ్యింది రాజాకి ఆనాడు ఆ రాత్రి.

NEW CONSIGNMENT
All watches of high class swiss craftsmanship and fitted with plastic band EACH GUARANTEED-3 Years

No 1 Size 7 1/2"
5 Jewels Chrome 32/- Rolled gold 40/-
7 " " Sup 35/- Rolled gold 45/-
15 " " 52/- Rolled gold 62/-

No 2 Size 6 1/2"
5 Jewels Chrome 36/- Rolled gold 42/-
7 " " Sup 38/- Rolled gold 48/-
15 " " 55/- Rolled gold 65/-

No 3 Size 10 1/2"
5 Jewels Chrome 24/- Rolled gold 38/-
7 " " Sup 48/- Rolled gold 60/-
15 " " 70/- Rolled gold 85/-

No 4 Size 11 1/2"
Chrome case 16/- with second 18/-
Centre second 20/- Superior 32/-
15 Jewels Chrome 30/- Superior 35/-
ALARM TIME PIECE 16/-
Superior 20/- Best 25/- Postage extra.
12 1/2% discount on order for any 3 watches at a time

H. DAVID & CO
POST BOX NO 11424 CALCUTTA